

אני לא מגנה את המין הגברי, הוא מין תועלתית

"קבוצות נועדו לאנשים חלשים. מה הם עושים? הם מנסים לתמוך אחד בשני. אני, שום קבוצה לא יכולה להכיל אותי. למה לי ללכת בנעליים לא נוחות? חוץ מזה, בקבוצות תמיד צריך לבגוד, לבגוד בגוף, לבגוד במגדר, לבגוד במדינה, בחברה ובמשפחה"

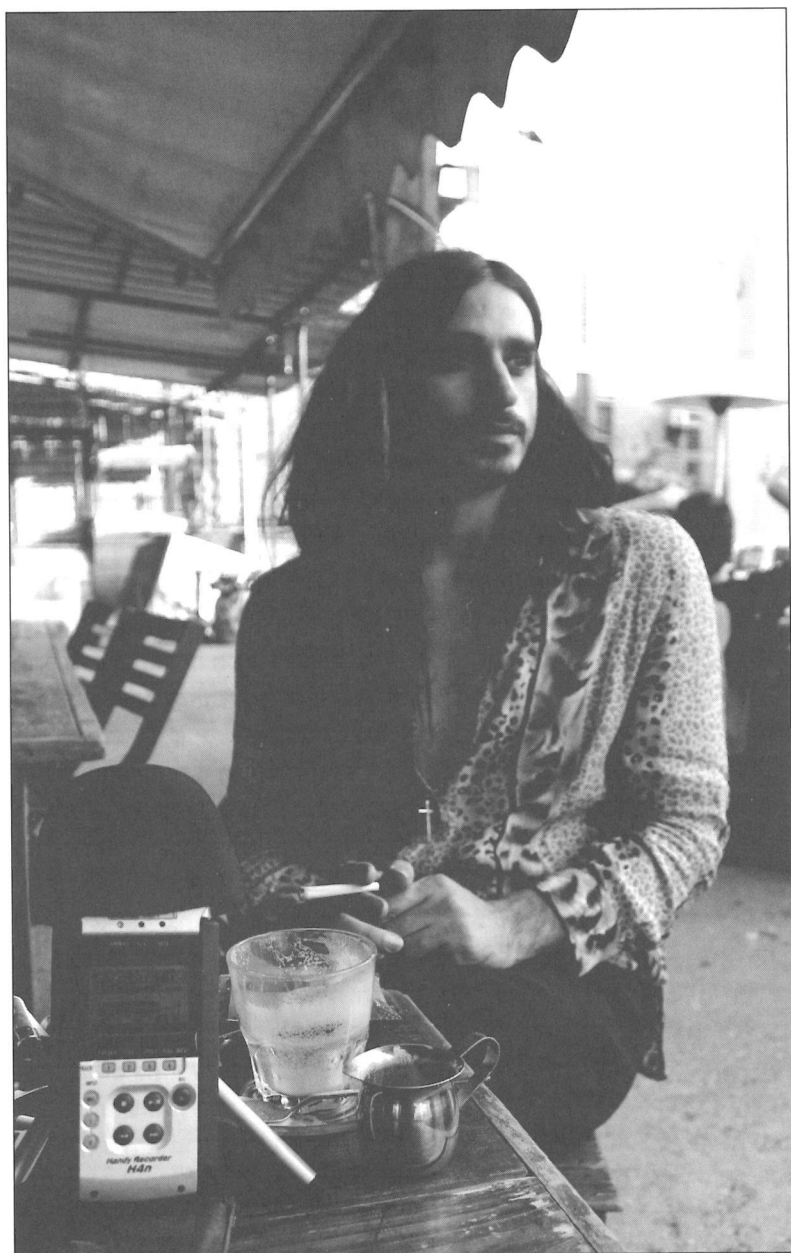
אופיר משרקי, 31, נולד בשלומי וגדל בכרמיאל. בשנות העשרים לחייו עבר לתל אביב והחל לכתוב שירה. לפני כשנה יצא ספר השירה הראשון שלו "יותר מ-7", וכעת הוא כותב שני ספרים נוספים - ספר פרוזה שייצא לאור ביוני 2016 ועוד ספר שירה שייצא אחריו.

פגשתי אותו בבית קפה רועש בדרום תל אביב. הוא ניגש לשולחן עם כוס שוקו ביד. לגופו חצאית שחורה ארוכה, חולצה מנומרת פתוחה ושקופה, כובע רחב תיתורת ותיק עור שחור. לק מרוח על ציפורניו ואצבעותיו, וצלילת אדומה שמקיפה את עיניו הכחולות היפות. כפי שהוא משנה לסירוגין את לשון הדיבור שלו מזכר לנקבה, גם המראה החיצוני שלו נע בין הנשי לגברי, שיערו שחור וארוך אך הזיפים שעל פניו נוכחים באותה מידה. נראה שאתה בטוח בגבריות שלך.

"במאה אחוז. צריך ביצים ענקיות להסתובב בישראל בשמלה".

יש תגובות קיצוניות למראה שלך?

"לא, מעולם. כשהלכתי לפסטיבל מטר על מטר בירושלים שאלתי אם הגעתי לשכונה של חרדים או ערבים. ואמרו לי לא ולא. אני הולך שם עם הצלב, והשיער והאיפור, והחצאית, וחרדים שעוברים שם מסמנים לי סימני עידוד כאלו. או שהם היו נורא משועשעים או שהם פשוט לא ידעו איך להתייחס לזה, אבל אנשים לא מגיבים בצורה שלילית".

צילום: ירדן חליבה

ואתה תמיד מתלבש ככה?

"יש לי גם מכנסיים אבל כל הבגדים שלי הם האופי שלי. יש תקופות ארוכות שאני בדיכאון אז אני אצא החוצה עם פיג'מה. המראה שלי יכול לפגוע באמנות שלי. אם האמנות פה זה יכול לעזור אבל אם היא טובה אז זה יכול להיתפס כגימיק, אבל אצלי זה קו אחד, זה מתמוזג עם האופי שלי."

איך אתה מתייחס לעצמך? כאישה או כגבר?

"גם וגם. אני לא מגנה את המין הגברי, אני מודע אליו, הוא מין תועלתי."

מה התועלת?

"לצוד".

ונשים?

"נשים הן הדבר הכי קרוב לאלוהים".

היית מעדיף להיוולד נטול מין?

"אני מעדיף את שני המינים".

ואנשים שמגדירים אותך?

"באופן כללי אני לא מתעסק עם אנשים. אני גם לא מתנגד להגדרות. אני לא מתעסק בהתנגדות. אני מתעסק בלאפשר ובלשחרר. אני חושב שהכל מכובד בתחום האנושיות. האנושיות היא לא מושלמת והכל מכובד בשבילה. הגדרות עוזרות. פשוט צריך תמיד להשאיר פרצה".

מה עם המשפחה? איך אבא שלך מקבל אותך?

"אני חושב שאני אהבת חייו. כל התסביך שלי הוא תסביך אלקטרה. פעם פגשתי פסיכיאטר והוא הסתכל על המראה החיצוני שלי ושאל אותי מאיפה זה שאוב? אז ענית לו שאני מתחפש לאמא שלי כדי שאבא שלי יחזור, ואז הוא היה מרוצה וחשבת 'יו איזה מטומטם'".

בכל זאת, קשה לו אתך?

"תראי אני אתגרת את ההורים שלי, עם הניסיונות להתאבד, מחלת הנפש, עם המראה, עם זה שרדפתי אחרי משהו שהם לא מצליחים להבין אותו. אבל לכל דבר אצל ההורים שלי היה תקדים. נגיד להומוסקסואליות היה תקדים, לשיגעון היה תקדים וגם להתמכרות לסמים, חוץ מהאמנות, לאמנות לא היה תקדים והם לא ידעו איך להבין את זה ועד היום קשה להם עם זה".

עם זה שאתה יוצר?

"כן, זאת אומרת שכל דבר מקבל עדיפות משנית לדבר הזה, כדי להיות יוצר טוב צריך לפנות את כל הדברים מהחיים שלך. אם אני אהיה עסוק עם בן זוג ואהיה עסוק עם עבודה רצינית אני לא אוכל לשמוע את האמנות כשתגיע".

אתם בקשר טוב היום?

"כן אנחנו נפגשים בערך פעם בשבוע בבית קפה. גם השבוע נפגשנו ביום שבת בבית קפה וכשהגעתי לשם התחלתי לשמוע הרבה חסידות בתוך הראש".
משרקי מוציא מתיקו השחור בון שביקש מהמלצר שנשפך עליו קפה ומקריא את שירו שכתוב עליו.

"החסידה תעמוד בשדה תינוקות ותחפש ימים את התינוק ישוע הבא. אין זמן לאכול צפרדע. לא הומו תמלמל לא שחור לא תסמונת דאון, לא אישה, לא הומו, לא שש אצבעות. חסידות לא מאמינות בהפלות. בשדה התינוקות רוב החסידות מתות לפתע. התינוק ישוע הבא היה פה רק לפני רגע והן לבנות בדיוק כמו לפני רגע".

הושפעת מהמשפחה? מישהו יוצר?

"שתי תשובות. מהמקום הפרטי, נולדתי בעיירת פיתוח שהתגלגלה ממעברה, רוב האוכלוסייה היתה מרוקאית. אני זוכר שבתור ילד בגובה כרך אנשים מבוגרים תמיד היו אומרים לי אתה מדבר נורא יפה, וזה מוזר כי בדרך כלל לא נותנים התייחסות כזאת לילד במקומות כאלה. ההתייחסות בדרך כלל היתה התייחסות למראה, איזה ילד יפה, איזה ילד חמוד. אני גם הייתי ילד יפה, לא הרבה נשאר מזה. בהתבגרות שלי לא היתה התייחסות לילד הזה. והתשובה שלי היתה שאמא שלי. מדברת מאוד יפה. ואז כשהתבגרתי הבנתי שאמא שלי מדברת כמו כולם.

"ומהמקום החברתי אם את מסתכלת על הייצוג החברתי של מזרחיים, אני לא כל כך מזדהה עם הייצוג הזה כי כשאני הייתי מגיע מבית הספר אז היה לנו מיקרוגל לשירותנו ואמא שלי היתה יושבת וקוראת ספרים".

היא לא בישלה, היא קראה.

היא קראה, ובגלל שלא היה שום הכרח לקרוא לא פיתחנו לזה אנטי. אמא שלי מאוד עורדה אמנות, היא עורדה ציור, עורדה ביטוי.

חלק מזה כן בא מהבית.

"באופן סמוי, לא באופן ישיר. אמא שלי לא ידעה לצייר, וכשאנחנו היינו מציירים היא היתה מתלהבת מזה".

ציירת?

"כן, כל המשוררות הגדולות מתחילות מציור, זאת אומרת זה מה שאנחנו עושות. אנחנו מתחילות כציירות ומבינות שלתמונה יש מגבלות שלמילים אין. את יודעת, כל אדם מגלה את המגבלות שלו. המגבלות שלי נמצאות בציור ובפיסול ואז אני בעצם חוזר למילים. יש אנשים שהמגבלות שלהם במילים והם חוזרים לאיפה שהם יכולים להתבטא בצורה הרחבה ביותר".

אתה חושב ששירה יכולה לשנות דברים?

"אין לי שום צורך לשנות".

המלצרית ניגשה לשולחננו ושאלה אם נרצה להזמין.
"יש לכם עוגיות?" שואל משרקי.
"יש לנו קינוחים".

"קינוחים קטנים שהם כמו עוגיות?"
"קינוחים כמו מוס, קינוח בננה".
"לא, תודה". הוא אומר באכזבה קלה.

אמרנו שאין לך צורך לשנות. למה אתה כותב?

"אני כותב כי אני לא טוב בשום דבר אחר. את העולם לא צריך לשנות. את העולם צריך לקבל, וההשתפרות המקסימלית שלו נעשית רק כשאנו מקבלים אותו. זה הצינור החזק ביותר שאפשר לגלות לעולם - קבלה. לא סתם קוראים לקבלה קבלה. כשאת מקבלת אותו את נותנת לו הזדמנות להשתפר. ברגע שאת נלחמת בו, את משתמשת באותם כלים שהוא השתמש נגדך. את יוצאת מהמעגל הזה.

זה מתבטא ב"אינתיפאדה של אינפורמציה".

"כן. יש שם איזה מינוח מאוד טריקי. 'איך תוכל להתנגד לשיטה', זה לא אי אפשר להתנגד לשיטה זה איך תוכל להתנגד. השיר שואל אותך. שיר טוב משאיר לך מקום. איך תוכל להתנגד לשיטה? תפסיק להתנגד ותקבל".
כשתקראו את ספרו של משרקי "יותר מ-7" ייתכן שלא תבינו חלק משיריו ומסריו. משרקי מאמין שקוראיו מחלצים משיריו את מה שהם צריכים לחלץ, ושבזמן הנכון יחלצו עוד מסרים.

הבנתי שאתה רוצה שקוראי הספר יקראו אותו מתחילתו ועד סופו.

"נכון (צוחק), עמית העורכת שלי לא הסכימה לי להכניס את זה. רציתי לכתוב 'יש לקרוא את הספר באופן כרונולוגי לפחות בפעמיים הראשונות ואחרי זה על הזין שלי'. היא אמרה לי 'אופיר לא כותבים את זה' אז בסוף לא הכנסנו את זה".

למה באופן כרונולוגי?

"כי צריך לקרוא אותו כמו פרוזה, יש לו סדר מסוים".

"אנשים שקוראים שירה צריכים להגיע אליה במבט ראשון כמו קורא ובמבט שני כמו חוקר. אי אפשר להפסיק לרגע להיות חוקר. אם מפסיקים להיות חוקר אז עדיף להסתכל על ציורים. אם אתם נתקלים בשיר שהבנתם אותו מההתחלה עד הסוף קראתם שיר רע. שיר מזמין בהוויה שלו לקריאה שנייה וקריאה שלישית והוא גם מזמין את האני העתידי שלך, הוא גם מזמין אותך של עוד עשר שנים לקרוא אותו. ספר שירה אי אפשר לסיים, קוראים אותו במעגלים, את יכולה לחזור אליו עוד שש שנים ולהגיד 'אה, לא ראיתי את זה'. הוא משאיר

לך מקום, מקום להיפגע, הוא לא מנסה לגייס אותך, הוא לא מנסה לשכנע אותך”.

**כתבת על מסעות אסטרליים. עברת אחד כזה?
”אנחנו עוברים כל הזמן מסעות אסטרליים. גם את עוברת”.
כנראה שאני לא מודעת אליהם.**

”את לא מבודדת אותם, וכשאת לא מבודדת אותם את חווה רק את הלקח שלהם ולא את הסיפור עצמו כי הוא פחות עקרוני לך. הנפש לא צריכה את השטויות האלה. אם היא היתה צריכה את השטויות האלה אז היא היתה זוכרת את כל הגלגולים שלה, אבל בשכחה יש את המתנה האמיתית. תראי, באמנות כל הזמן צריך להבהב בין הפרטי לציבורי, והמקום הזה שאת מתייחסת אליו שמסעות אסטרליים מצוינים בו באופן גלוי זה בעצם פעולה של המודרניזציה שמשכיחה לנו את הצורך ביכולות האמיתיות שלנו, למשל בגלל שיש כפר גלובלי היום אז את כבר לא צריכה מסעות אסטרליים, כמו שבגלל שיש טלפון את לא צריכה טלפניה”.

כן, זו חלופה כזאת של ימינו.

”בריוק. מה זה כל הדברים האלה בעצם? זה עזרים טכנולוגיים ליכולות שהיו לך ואיבדת אותם. יכולת לעשות אותם בעבר, יכולת להיות טלפתית, לא היית צריכה להתקשר למישהו, יש לך את זה מובנה. זה הכוחות של הנפש”.

אלה דברים שאני לא מודעת אליהם. אולי אתה יותר מודע.

”אה, לא הייתי מרחיק עד כדי כך”.

אם כבר מסעות, אתה מאמין שהגוף הוא רק כלי קיבול לנפש?

”כן, אבל הוא כלי מאוד מכובד. זאת אומרת יש אנשים שמתעסקים עם רוח שיש להם נטייה לזלזל בגוף וזו בעיה, כי אין בזה שום דבר רוחני. אני כל הזמן חיפשתי את הנצח, ובאיזושהו שלב הבנתי שהנצח הוא ההווה, הוא אף פעם לא מפסיק, הוא תמיד משנה את המבנה שלו. הייתי בטוח שאנשים שמדברים על הנצח מדברים על העתיד אבל לא, הם מדברים על ההווה, וכרגע בהווה הגוף נמצא, והוא תמיד יהיה נמצא בצורה זו או אחרת, הוא רק יתמיר את היכולות שלו, תהיה לו נקודת שינוי או מועד השתנות אבל הוא תמיד יהיה וצריך לכבד אותו”.

מה זאת אומרת מועד השתנות?

”הגוף שלך בסוף יפסיק להיות הבית החם”.

ומה יהיה הבית לדעתך?

”זה לא משנה. התשובה שיש לי לגבי זה והתשובה שיש לך לגבי זה הן לא בהכרח תשובות זהות, אבל שתיהן לא משנות באותה צורה. מה שמשנה זה מה

שכרגע את חווה ומה שאת יוצרת לך. אבל רק כדי להשקיט את הספק אחר כך הכל יהיה טוב. זאת אומרת, כל הדברים הקשים נשארים בעולם הזה”.

אתה ממקם את עצמך בתוך קבוצה ספרותית מסוימת?

”לא. קבוצות נועדו לאנשים חלשים. מה הם עושים? הם מנסים לתמוך אחד בשני. אני אוטודירקט וגם שום קבוצה לא יכולה להכיל אותי. הקבוצות האלה נורא קטנות. למה לי ללכת בנעליים לא נוחות? חוץ מזה, בקבוצות תמיד צריך לבגוד, לבגוד בגוף, לבגוד במגדר, לבגוד במדינה, בחברה ובמשפחה. אתה לא יכול להיות חלק מקבוצה כי אתה שומר נאמנות למישהו, ואז כל מה שקבוצה עושה זה להיות קו אחד של השני. אם מישהו לא מספיק מוכשר ועוד מישהי לא מספיק מוכשרת אז ביחד הם מוכשרים מספיק, כי הם אומרים את זה אחד לשנייה. אני לא צריך שאף אחד יגיד לי”.